

PENSUMLISTE

VÅR 2014

**Institutt for
sosialt arbeid og
helsevitenskap**

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Pensumlistene er også tilgjengelig på:
http://www.ntnu.no/svt/for_studenter

Pensumlista inneholder alle emner som er planlagt undervist ved Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap våren 2014. For informasjon om hvilke emner du skal ta viser vi til studieplanen for hvert enkelt masterprogram. Vi tar forbehold om endringer i pensum.

PENSUMLISTE - VÅR 2014
INSTITUTT FOR SOSIALT ARBEID OG HELSEVITENSKAP

FUH3001	Funksjonshemming og samfunn	s. 3
HLS3002	Kvantitative metoder og statistikk	s. 7
HLS3008	Kvalitative metoder – praktisk kunnskapsbygging og evaluering	s. 7
HLS3505	Selvmordsforebygging	s. 9
HLS3508	Forskning om helsefremming	s. 12
SARB3005	Sosialt arbeid som kunnskapsfelt og forskningsområde	s. 13
SARB3517	Sosialpolitikk, organisering og konsekvenser for sosialt arbeids praksis	s. 17

Deler av pensum finnes i kompendium. Dette er merket med stjerne * eller på annen måte utevært i lista.

**Bøker og kompendier kjøpes på SiT Akademika bokhandel, Dragvoll.
Det vil i enkelte emner komme tillegg i pensum ved undervisningsstart.**

FUH3001 Funksjonshemming og samfunn (30sp)

Emneansvarlig: professor Patrick Kermit; patrick.s.kermit@samfunn.ntnu.no
og seniorforsker Anna Kittelsaa; anna.kittelsaa@svt.ntnu.no

*=kompendium

Tema 1: Funksjonshemming, familie og oppvekst

* Connors, C. & Stalker, K. (2007): Children's experiences of disability: pointers to a social model of childhood disability. *Disability & Society*, 22 (1): 19 – 33 (15s)

*Conners, C. & Stalker, K. (2003): *The views and experiences of disabled children and their siblings – a positive outlook*. London: Jessica Kingsley Publishers, Chapt. 6: Brothers and Sisters pp 80 – 102 (22s)

Berg, B. (red) (2012): *Innvandring og funksjonshemming. Minoritetsfamilier i møte med tjenesteapparatet*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapitlene Berg og Fladstad «Bildene i hodet» og Berg og Söderström «Bruk av tolk i vanskelige kommunikasjonssituasjoner»

* Lundeby, H. og J. Tøssebro (2008): Family structure in Norwegian Families of Children with Disabilities. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 21, 246-256

Lundeby, H. og J. Tøssebro (2009): Livsløp i familier med funksjonshemmte barn. I Tøssebro J (red) *Funksjonshemming – politikk hverdagsliv og arbeidsliv*. (ss 149-164). Oslo, Universitetsforlaget

*Tøssebro, J. og B. Ytterhus (red.) (2006): *Funksjonshemmte barn i skole og familie – inkluderingsideal og hverdagspraksis*. Oslo, Gyldendal Akademisk, kap. 10, ss 244-279 (35 s)

Ytterhus, B. (2002): *Sosialt samvær mellom barn*. Oslo, Abstrakt forlag, del VI, kap. 8 og 9, ss. 136-178 (41 s.)

*Ytterhus, B., Wendelborg, C., Lundeby, H. (2008): Managing turningpoints and transitions in childhood and parenthood – insights from families with disabled children in Norway. *Disability & Society*, 23 (6): 625 – 636 (12s)

Ravneberg, B. (2009): “De rette tekniske hjelpe midlene” i Tøssebro, J. (red.) *Funksjonshemming – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*, Oslo: Universitetsforlaget, kap. 12, s. 197 – 212 (16 s.)

*Söderström, S. og Ytterhus, B. (2010): “Visually impaired young people’s use and non-use of information and communication technology’s assistive technologies: A walk on the tightrope of peer-inclusion” *Disability & Society* 25(3): 303-315 (13 s.)

Tema 2: Arbeid

Alm Andreassen, T. (2009): Når politikken rettes mot arbeidslivet. i Tøssebro, J. (red.) *Funksjonshemming – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*, Oslo: Universitetsforlaget, kap. 5, s. 87 – 103 (16 s.)

Vedeler, J.S. og Mossige S (2009): Barriere for karriere. i Tøssebro, J. (red.) *Funksjonshemming – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*, Oslo: Universitetsforlaget, kap. 7, s. 119 – 131 (12 s.)

Skog Hanssen, IL og Svalund, J. (2007): Funksjonshemmde på arbeidsmarkedet. Oslo, Fafo notat 2007:4 (38 s)

*Jakobsen, K. (2004): If work doesn't work. *Journal of occupational science*, 11: 125-133

*Noon, M & Blyton, P (2007): The realities of work experiencing work and employment in contemporary society. Palgrave Macmillan, third edition. Kap 1 (Exploring the realities of work) & kap.10 (Unfair discrimination at work) (44 s.)

*Roulstone, A. & Barnes, C. (Eds.) (2005): *Working Futures? Disabled people, policy and social inclusion*. Policy Press, Bristol Kap 2 og 22 (29 s.)

Tema 3: Høyere utdanning

*Holloway, S. (2001): The Experience of Higher Education from the Perspective of Disabled Students. *Disability & Society*, 16 (4), s. 597-615.

*Sachs, D. & N. Schreuer (2011): Inclusion of students with disabilities in higher education: performance and participation in student's experiences. *Disability Studies Quarterly*. E-published (16 s.)

Tema 4: Bioetikk

*Husebø, S. (2005): "Omsorg ved livets slutt eller aktiv dødshjelp?" *Tidsskrift for den Norske Lægeforening* 2005;125:1848-9 (2 s.)

*Shakespeare, T. (2006): "Autonomy at the end of life" i Shakespeare, T. *Disability rights and wrongs* London: Routledge, s. 118 – 133 (16 s.)

*Singer, P. (1994): "Making quality of life judgments" i *Rethinking life and death – the collapse of our traditional ethics* Oxford: Oxford University Press, s. 106 – 132 (27 s.)

*Stainton, T. (2003): "Identity, difference and the ethical politics of prenatal testing" *Journal of Intellectual Disability Research* 47: 533 – 539 (7 s.)

Tema 5: Identitet

*Barron, S, Ridell, S. & Wilson, A. (1999): "The secret of eternal youth: identity, risk and learning difficulties" *British Journal of Sociology of Education* 20: 483 – 499 (17 s.)

*Hall, S. (1992): "The question of cultural identity" i Hall, Held & McGrew (red.) *Modernity and its futures*, Oxford: Polity Press, kap. 6, s. 273 – 315 (43 s.)

Tema 6: Psykisk helse

Ekeland, T.J. (2011): *Ny kunnskap – ny praksis. Et nytt psykisk helsevern.*
Erfaringskompetanse.no 2011:1 (22 s)

Tema 7: Kjønn

*Traustadóttir, R. & Kristiansen, K. (2004): "Introducing gender and disability" i Kristiansen, K. & Traustadóttir, R. *Gender and Disability Research in the Nordic Countries* Lund: Studentlitteratur s. 31 – 48 (18 s)

I tillegg kommer 200-300 sider valgfritt pensum som knyttes til siste "semesteroppgave". Denne delen av pensum skal sammen med tema for semesteroppgaven godkjennes av faglærer senest 15. april for eksamen i vårsemesteret.

Anbefalt litteratur:

Offentlige dokument:

NOU 2001: 22 Fra bruker til borger

NOU 2005: 8 Likeverd og tilgjengelighet

St.meld 22 (2002-03): En strategi for nedbygging av funksjonshemmende barrierer

St.meld. 9 (2006-2007): Arbeid, velferd og inkludering. Kapittel 4.2

ASD/MD (2004): Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne

ASD (2005): Strategiplan for familier med barn som har nedsatt funksjonsevne

BLD (2009): regjeringens handlingsplan for universell utforming: Norge universelt utformet 2025

På nett:

WHO: *International classification of Functioning, Disability and health (ICF).* Introduction.
<http://www3.who.int/icf/intros/ICF-Eng-Intro.pdf>

Grue, Lars (2006): *Funksjonshemming, retorikk og forståelse.* Oslo, Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne, skriftserie 01/06 (bestilles via eller lastes ned fra www.dok.no) (40 s)

Bøker, artikler:

Altman, B. (2001): Disability definitions, models, classification schemes, and applications. In Albrecht, Seelman & Bury (Eds.) *Handbook of disability studies.* London, Sage, s. 97-122

Askheim, O.P. (2003): *Fra normalisering til empowerment.* Oslo, Gyldendal akademisk

Haug, P. (1999): *Spesialundervising i grunnskulen*. Oslo, Abstrakt forlag

Hylland Eriksen og Breivik (red): *Normalitet*. Universitetsforlaget, Oslo (artikkelen av Grue ”Normalitetens oppfinnelse” kan også være erstatning for Davis’ artikkel på pensum)

Jakobsen, K (2006): Arbeid. I *Full deltagelse for alle, del 2*. Sosial og helsedirektoratet/ Nasjonalt kompetansesenter for personer med nedsatt funksjonsevne, kap. 1 (tilgjengelig på www.dok.no)

Midré, G. (1995): *Bot, bedring eller brød*. Oslo, Universitetsforlaget

Oliver, M. (1990): *The politics of disablement*. London, Macmillan

Skjerdal, Nicolai (2005): Universell utforming – fra ideal til rettsnorm. NOU 2005: 8 *Likeverd og tilgjengelighet*, vedlegg 1, s. 275-352

Sumner, C. (1994): *The sociology of deviance*. Buckingham, Open University Press

Tøssebro, Jan og Hege Lundeby (2002): *Å vokse opp med funksjonshemminger – de første årene*. Gyldendal Akademisk, resten av boka

Tøssebro, Jan & Anna Kittelsaa (2004): Studying the living conditions of disabled people: approaches and problems. In Tøssebro & Kittelsaa (eds.): *Exploring the living conditions of disabled people*. Studentlitteratur, Lund, s. 17-39

Tøssebro og Ytterhus (red.). (2006): *Funksjonshemmede barn i skole og familie – inkluderingsideal og hverdagspraksis*. Oslo, Gyldendal Akademisk, resten av boka

Norvoll, R. og K. Fossestøl (2010): Funksjonshemmede og arbeid, Oslo, AFI notat 13/2010

Barron, K. (red.) (2004): *Genus och funktionshinder* Lund: Studentlitteratur

---

HLS3002 Kvantitative metoder og statistikk (7,5 sp)

Emneansvarlig: førsteamanuensis Ove Gustafsson; ove.gustafsson@hist.no

Pensumbøker

Ringdal, Kristen (4.opplag 2012): *Enhet og mangfold*. Fagbokforlaget, Oslo.

(Kap varierer i de ulike opplagene)

- kap 4: Måling i samfunnsvitenskap
- kap 5: Forskningsstrategi, design og datainnsamling
- kap 6: Eksperiment, forsøk, intervensioner
- kap 7: Tidsdesign
- kap 9: Spørreundersøkelser
- kap 11: Kvantitativ datanalyse
- kap 12: Statistisk beskrivelse av enkeltvariabler
- kap 13: Tabellanalyse
- kap 14: Korrelasjon
- kap 15: Sammensatte mål: skalaer og indekser
- kap 16: Analyser av gjennomsnitt: fra *t*-tester til variansanalyse
- kap 17: Regresjonsanalyse

Ulleberg, Pål og Nordvik, Hilmar (2001): *Faktoreanalyse. Innføring i faktorteor og faktoreanalyse*. Tapir Trondheim.

Johannessen, Asbjørn (4.utgave 2009) *Introduksjon til SPSS*. Abstrakt forlag

Kompendium:

Cozby, Paul C. (2003): *Methods in behavioural research*. Mac Graw Hill

- Kap 13: Understanding research results: Statistical inference
- Kap 14: Generalising results

Pallant, Julie (2005): *SPSS Survival Manual*. Open University Press

- Kap 13: Multiple regression
- Kap 15: Factor analysis

HLS3008: Kvalitative metoder: praktisk kunnskapsbygging og evaluering (7,5 sp)

Emneansværlig: professor John-Arne Skolbekken; john-arne.skolbekken@svt.ntnu.no og

Førsteamanuensis Marit Solbjør; marit.solbjor@svt.ntnu.no

Evaluering, casestudier, dokumentanalyser:

Krogstrup, Hanne Kathrine (2011) Kampen om evidens. Resultatmåling, effektevaluering og evidens. København, Hans Reitzels forlag.

Locke LF, Silvermann SJ & Spirduso WW (2010) Reading and understanding research. (3rd ed). Los Angeles: Sage Publications. (Chapter 2: When to believe what you read: The sources of credibility. Pp 23-39)

MacPherson, Isobel & McKie, Linda (2010) Qualitative Research in Programme Evaluation. I: Bourgaeult, I; Dingwall, R; de Vries, R. The SAGE Handbook of Qualitative Methods in Health Research. London, SAGE.

Prior, Lindsay (2008) Repositioning Documents in Social Research, Sociology 42 (5):821-836.

Sverdrup, Sidsel (2002): *Evaluering – Faser, design og gjennomføring*. Bergen, Fagbokforlaget.

Yin, Robert (2009): *Case study: design and methods*, Los Angeles: Sage. 4th ed.

Fokusgrupper:

Acocella, I. (2012) The focus groups in social research: advantages and disadvantages. Qual Quant 46:1125-1136.

Hollander, J.A. (2004): The Social Contexts of Focus Groups. *Journal of Contemporary Ethnography*, 33 (5): 602 – 637.

Lehoux, P.; Poland, B.; Daudelin, G. (2006) Focus group research and “the patient view”, Social Science & Medicine 63:2091-2104.

Morgan, D. (1996): Focus groups, *Annu.Rev.Sociol.* 22, 129 – 152.

Observasjon:

Malinowski, Bronislaw. 1922. Introduction. i Argonauts of the Western Pacific.

Eriksen, Thomas Hylland. 1998. Forskningsprosessen. i Små steder, store spørsmål. Oslo: Universitetsforlaget (s31-50)

Smith, Allen & Sherryl Kleinman. 1989. Managing Emotions in Medical School. Social Psychology Quarterly, Vol.52, No.1 (s56-69)

Bourgois, Philippe & Julie Bruneau. 2010. Needle Exchange, HIV infection and the politics of science. i Medical Anthropology: Cross-cultural Studies in Health and Illness (325-350)

Anbefalt litteratur:

Barbour, Rosaline (2007) Doing Focus Groups. London, Sage Publications.

Christie, C. A.; Mark, M. M. (ed) (2009): *What counts as credible evidence in applied research and evaluation practice?* US/UK. Sage Publication.

Locke LF, Silvermann SJ & Spirduso WW (2010) Reading and understanding research. (3rd ed). Los Angeles: Sage Publications. (Resten av boka).

Patton, Michael Quinn (2002) Qualitative Research & Evaluation Methods. Thousand Oaks, SAGE. 3rd ed. (Kap.4 og 5)

Patton, Michael Quinn (2008) Utilization-Focused Evaluation. Thousand Oaks, SAGE. 4th ed.

HLS3505 Selvmordsforebygging (7,5 sp)

Emneansvarlig: professor Heidi Hjelmeland; heidi.hjelmeland@svt.ntnu.no

Battin, M. P. (1999) Can suicide be rational? Yes, sometimes. I: J. L. Werth, Jr (Ed.) *Contemporary Perspectives on Rational Suicide*, pp. 31-21. USA: Brunner/Mazel, Taylor & Francis Group

Bertolote J & Wasserman D (2009) Development of definitions of suicidal behaviours. From suicidal thoughts to completed suicide. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 87-90. Oxford: Oxford University Press

Callahan, D. (1999) Reasons, rationality, and ways of life. I: J. L. Werth, Jr (Ed.) *Contemporary Perspectives on Rational Suicide*, pp. 22-28. USA: Brunner/Mazel, Taylor & Francis Group

Chen Y-Y, Wu KC-C, & Yip, P. (2011) Suicide prevention through restricting access to suicide means and hotspots. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 545-560. Chichester: Wiley-Blackwell

Gould MS & Kalafat J (2009) Crisis hotlines. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 459-462. Oxford: Oxford University Press

Hadlaczky G, Wasserman D, Hoven CW, Mandell D, & Wasserman C (2011) Suicide prevention strategies: Case studies from across the globe. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 475-585. Chichester: Wiley-Blackwell

Hammerlin Y (2005) En resept på et selvmordsfritt samfunn? Ansatser til en kritisk refleksjon. I: H Herrestad & L Mehlum (red.) *Uutholdelige liv. Om selvmord, eutanasi og behandling av døende*, s. 243-262. Oslo: Gyldendal akademisk

Hawton K, Saunders KEA, O'Connor R (2012) Self-harm and suicide in adolescents. *Lancet*, 379, 2372-82

Hawton K, van Heeringen K (2009) Suicide. *Lancet*, 373, 1372-81

Hegerl U, Dietrich S, Pfeiffer-Gerschel T, Wittenburg L & Althaus D (2009) Education and awareness programs for adults. Selected and multilevel approaches in suicide prevention. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 495-500. Oxford: Oxford University Press

Hjelmeland H, Dieserud G, Dyregrov K, Knizek BL (2010) Er det farlig å snakke med folk om selvmord? *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 130(10), 118-19

Hjelmeland H, Dieserud G, Dyregrov K, Knizek BL, Leenaars AA (2012) Psychological autopsy studies as diagnostic tools: Are the methodologically flawed? *Death Studies*, 36, 605-626

Hjelmeland H & Knizek B (2011) What kind of research do we need in suicidology today? In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 591-608. Chichester: Wiley-Blackwell

Hjelmeland H & Knizek BL (2010) "Selvmord er ikke akseptabelt og kan forebygges": Holdninger til selvmord og selvmordsforebygging i Norge. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 47, 908-915

Hjelmeland H, Knizek BL, Kinyanda E, Musisi S, Nordvik H, Svarva K. (2008) Suicidal behaviour as communication in a cultural context. A comparative study between Uganda and Norway. *Crisis*, 29(3), 137-144

Hjelmeland H, Knizek BL, Nordvik H (2002): The communicative aspect of nonfatal suicidal behaviour - are there gender differences? *Crisis*, 23(4), 144-155

Knizek BL & Hjelmeland H (2007) A theoretical model for interpreting suicidal behaviour as communication. *Theory & Psychology*, 17(5), 697-720

Lake AM & Gould MS (2011) School-based strategies for youth suicide prevention. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 507-529. Chichester: Wiley-Blackwell

Large M, Sharma S, Cannon E, Ryan C, Nielssen O (2011) Risk factors for suicide within a year of discharge from psychiatric hospital: A systematic meta-analysis. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 45, 619-628

Mehlum L & Mork E (2011) After the suicide attempt: The need for continuity and quality of care. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 353-367. Chichester: Wiley-Blackwell

Mulder R (2011) Problems with suicide risk assessment. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 45, 605-607

Mäkinen IH (2009) Social theories of suicide. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 139-147. Oxford: Oxford University Press

O'Connor RC (2011) Towards and integrated motivational-volitional model of suicidal behaviour. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 182-198. Chichester: Wiley-Blackwell

Retterstøl N, Ekeberg Ø, & Mehlum L (2002) Populære oppfatninger om selvmord som ikke er riktige. Kapittel 18 i boka *Selvmord – et personlig og samfunnsmessig problem*, s. 224-228. Oslo: Gyldendal akademisk

Rudd MD, Trotter DRM, & Williams B (2009) Psychological theories of suicidal behaviour. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 159-164. Oxford: Oxford University Press

Rutz EM & Schmidke A (2009) Suicide attempts in Europe. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 123-126. Oxford: Oxford University Press

Salander Renberg E, Hjelmeland H, Koposov R (2008) Building models for the relationship between attitudes towards suicide and suicidal behaviour. Based on data from general population surveys in Sweden, Norway and Russia. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 38(6), 661-675

Shneidman ES (1991) The commonalities of suicide across the life span. In: A.A. Leenaars (Ed.) *Life Span Perspectives of Suicide. Time-Lines in the Suicide Process*, pp. 39-52. New York: Plenum Press

Titelman D, Oskarsson H, Wahlbeck K, Nordentoft M, Mehlum L, Jiang G-X, Erlangsen A, Nrugham L, Wasserman D (2013) Suicide mortality trends in the Nordic countries 1980-2009. *Nordic Journal of Psychiatry*, DOI: 10.3109/08039488.2012.752036

Titelman D & Wasserman D (2009) Suicide prevention by education and the moulding of attitudes. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 509-514. Oxford: Oxford University Press

Wasserman D & Hadlaczky G (2009) Restriction of alcohol consumption in suicide prevention. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 599-602. Oxford: Oxford University Press

Wasserman D, Mårtensson E & Wasserman C (2009) World health Organization and European Union policy actions, responsibilities and solutions in preventing suicide. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 369-371. Oxford: Oxford University Press

Westerlund M, Schaller S & Schmidke A (2009) The role of mass media in suicide prevention. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 515-523. Oxford: Oxford University Press

Westerlund M & Wasserman D (2009) The role of the internet in suicide prevention. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds) *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 525-532. Oxford: Oxford University Press

Williams, J.M.G. & Pollock LR (2000) The psychology of suicidal behaviour. I: K. Hawton & K. van Heeringen (Eds.) *The International Handbook of Suicide and Attempted Suicide* (pp. 79-93). Chichester: John Wiley & Sons, Ltd

---

HLS3508 Forskning om helsefremming (7,5 sp)

Emneansvarlig: professor Geir Arild Espnes geirae@svt.ntnu.no

Bøker: kjøpes på SiT Akademika bokhandel, Dragvoll

Innstrand, S. T. (2012). Health promotion (Vol. [2012:2]). Trondheim: Senter for helsefremmende forskning HiST/NTNU.

Nutbeam, D., Harris, E., & Wise, M. (2010). Theory in a nutshell. Sydney: McGraw-Hill.

Kompendium:

Espnes, G.A. & Smedslund, G. (2009). Helsepsykologi. Kap 12 og 13.

Keyes, C.L.M. (2002). The Mental Health Continuum: From Languishing to Flourishing in Life. *Journal of Health and Behaviour Research*, 43, 207-222.

Marmot, M. (2010). Fair Society, Healthy Lives. The Marmot Review. Executive Summary. Strategic review of Health Inequalities in England post 2010.

Ollila, E. (2011). Health in All Policies: From rhetoric to action. *Scandinavian Journal of Public Health*, 39(6 suppl), 11-18. doi: 10.1177/1403494810379895

Raphael, D. (2000). The question of evidence in health promotion. *Health promotion international*, Vol. 15, nr. 4.

Seligman, M. E. P. & Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*. Vol 55(1), 5-14. doi: 10.1037/0003-066X.55.1.5

Seligman. M. (2008). Positive Health. *Applied Psychology: An International Review*, 57, 3-18.

Strümpfer D.J.W (2006). The Strengths Perspective in Adult Life. *Social Indicators Research*, 77: 11-36.

Tengland, P-E. (2012). Health Promotion and Disease Prevention: Logically Different Conceptions? *Health Care Anal* (2010) 18:323–341 (DOI 10.1007/s10728-009-0125-0).

Anbefalt støttelitteratur:

Lindström, Bengt & Monica Eriksson: The hitchhiker's guide to salutogenesis. Salutogenic pathways to health promotion. Folkhälsan research center (Health promotion research), Research report 2010:2. Helsinki, 2010.

SARB 3005 Sosialt arbeid som kunnskapsfelt og forskningsområde (22,5 sp)

Emneansvarlig:

Instituttleder Riina.Kiik; Riina.Kiik@ntnu.no ☺ 735 90 737

Professor Berit Berg; Berit.Berg@ntnu.no ☺ 735 92 556

Bøker

Berg, B. og Ask, T. A. (red.) (2011) *Minoritetsperspektiver i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 2, 3, 6 og 9.

Blom, B; Morén, S. og Nygren, L. (red) (2006) *Kunskap i socialt arbete: om villkor, processer och användning*. Stockholm: Natur och Kultur. Kap. 6 og 8.

Ewijk H. van (2010) *European Social Policy and Social Work. Citizenship-based social work*. New York: Routledge. Kap 1, 7 og 8.

Hvinden, B. (2005) *Sosial kapital : klargjøring av ulike perspektiver på sosial kapital, kunnskapsstatus, funn og forskningsbehov, forslag til en videre satsing på forskning om sosial kapital i Norge*. Oslo: Norges forskningsråd. Finnes i elektronisk utgave:
www.forskningsradet.no

Jenssen, A. G. og Tronvoll, I.M. (2012) *Brukermedvirkning –likeverd og anerkjennelse??* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3, 4, 7.

Døhlie, E. og Støkken, A.M (red) (2013) Fagutvikling i velferdstjenester. Oslo: Universitetsforlag. Kap. 1, 3.

Sandberg, S. og Pedersen, W. (2008). *Gatekapital*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap.4 og 8.

Schøn, D. (1991) *The Reflective Practitioner - how professionals think in action*. Aldershot: Ashgate. Kap. 1 og 5.

Kompendium

* tilgjengelig elektronisk

*Beresford, P. (2013) From ‘other’ to involved: user involvement in research: an emerging paradigm. *Nordic Social Work Research*. 3(2) s.139-148.

*Bergmark, A. og Lundström, T. (2006) Mot en evidensbasead praktik? Om färdriktningen i socialt arbete. *Socialvetenskaplig tidskrift*. Nr. 2, s. 99-113.

*Dellgran, P. ; Höjer, S. (2012). The politics of social work research-PhD theses in Sweden. *European Journal of Social Work*. 15 (4) s. 581-597.

* Fimreite, A. L. m fl. (2007) Når sektorbåndene slites. Utfordringer for den norske velferdsmodellen. *Tidsskrift for samfunnsforskning*. Nr. 2, s. 165-196.

Gustavsen, K og Dalen, H. (2009) Sosialarbeidere: Er tiden inne til å avslutte forvaltningen av paradoksenes politikk? I Grønningsæter, A. B.(red.) *Sosialt arbeid. Tilbakeblikk – utfordringer – visjoner*. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere. S. 79-87.

*Juliusdottir, S. og Petersson, J. (2004) Nordic standards revisited. *Social Work Education*. Volume 23, Issue 5:pp 567 – 579.

Kjeldstadli, K. (2008): *Sammensatte samfunn. Innvandring og inkludering*. Oslo: Pax forlag A/S. Kap. 4.

*McLaughlin, H. (2009) What's in a Name: 'Client', 'Patient', 'Customer', 'Consumer', 'Expert by Experience', 'Service User'—What's Next? *British Journal of Social Work* 39, 1101–1117.

*Martinsen, E. (2004) "Evidensbasert" - ideologi eller praksis. *Nordisk sosialt arbeid*, Nr. 4, s. 290-302.

* Meeuwisse, A. og Swärd, H.(2007) Cross-national comparisons of social work—a question of initial assumptions and levels of analysis. *European Journal of Social Work*, Volume 10, Issue 4, pp 481- 496.

* Meeuwisse, A, Scaramuzzino, R. og Swärd, H. (2011) Everyday realities and visionary ideals among social workers in the Nordic countries: A matter of specialization and work tasks? *Nordic Social Work Research*. 1(1) s.5-23.

*Mullen, E.J.; Bledsoe, S. E. og Bellamy, J. L (2008) Implementing Evidence-Based Social Work Practice. *Research on Social Work Practice*.Vol. 18, pp. 325 - 338.

Rønning, R. og Solheim, L. (1998) *Hjelp på egne premisser? Om brukermedvirkning i velferdssektoren*. I Brukermedvirkning – et mangslungent fenomen. Oslo: Universitetsforlaget. S. 21- 44.

Seim, S. og Slettebø, T. (red.) (2007) *Brukermmedvirkning i barnevernet*. Oslo: Universitetsforlaget. S. 21-45.

Tronvoll, I. M. (2004) "Reflekterende praksis sett i et teoretisk perspektiv". I Tronvoll, Moe og Henriksen: *Hjelp i kontekst - praksis, refleksjon og forskning*. Idut forlag.

*Trygged, S. (2010) balancing the global and the local: Some normative reflections on international social work. *International Social Work*. (53)(5) 644-655.

Turner, F.J. (1996) *Social work treatment : interlocking theoretical approaches*. New York: The Free press. S.1-17.

Vist, G. og Aasen, K. (2010) "Fagtekst"- et prosjekt om dokumentasjon og faglig arbeid. I Johannessen, A.; Natland, S. og Støkken, A.M. *Samarbeidsforskning i praksis*. Oslo: Universitetsforlaget. S.156-170.

*Øvreliid, B. (2007) Etikk og brukerretting: - frihet og styringsteknikk? *Nordisk sosialt arbeid*. Nr. 3, s. 170-181.

Anbefalt tilleggs litteratur

Askeland, G. A. (red) (2011) *Kritisk refleksjon i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget.

Adams,R, Dominelli, L. og Payne, M (2002) *Critical practice in social work*. New York: Palgrave Macmillan.

Berg, B. og Lauritsen, K. (2009) *Eksil og Livsløp*. Oslo: Universitetsforlaget.

Bergmark, A.; Bergmark, Å. og Lundström, T.(2011) « Evidensbasert socialt arbete» . Stockholm: natur och Kultur.

Erath, P. (2012) *Sozialarbeit in Europa. Fachliche Dialoge und transnationale Entwicklungen*. Stuttgart: Kohlhammer

Fløtten, T.(2003). Fattigdom i en velferdsstat. *Tidsskrift for velferdsforskning* 6 (2), 71-87.

Garmann Johnsen, H.Chr.; Halvorsen, A. og Repstad, P.(2009) *Å forske blant sine egne. Universitet og region- nærhet og uavhengighet*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Hansen, H-T, Lundberg, K. G og Syltevik, L. J. (2013) *Nav – med brukeren i sentrum?* Oslo: Universitetsforlaget.

Healy,L.M. (2008) Exploring the history of social work as a human rights profession. *International Social Work* 5 (6): 735-748.

Healy, K. (2005) *Social work theories in context: creating frameworks for practice*. London: Palgrave Macmillan.

Høilund, P. og Juul, S. (2005) *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. København: Reitzel.

Hyden, M. (2008) Evidence-based social work på svenska-att sammanställe systematiska kunskapsöversikter. *Socialvetenskaplig tidskrift*. Nr. 1, s. 3-18.

Jenssen, Anne Grethe (2009) *Brukermedvirkning i sosialtjenesten. En studie av sosialarbeidernes perspektiv*. Doktoravhandling NTNU/ISH.

Johannessen, A.; Natland, S. og Støkken, A.M. *Samarbeidsforskning i praksis*. Oslo: Universitetsforlaget.

Jordan, B. (2000) *Social Work as the Third Way. Tough Love as Social Policy*. London: SAGE Publications.

Kildal, N.(1998) Velferd og arbeidsplikt. *Tidsskrift for Velferdsforskning* (1), 20-36.

- Larsson, S. (red) (2005) *Forskningsmetoder i social arbete*. Lund: Studentlitteratur.
- Lorentz, W. (1998) *Socialt arbete i ett föränderligt Europa*. Göteborg: Daidalos.
- Oltedal, S.(red) (2005) *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk
- Parton, N. (2000) Some thoughts on the relationship between theory and practice in and for social work. *British Journal of Social Work*, nr 4, vol 30, pp 801-809
- Payne, M. (2005) *The Origins of Social Work. Continuity and Change*. London: Palgrave Macmillan.
- Piuva, K. og Karlsson, L.-B. *Genusperspektiv i socialt arbete*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Prieur, A. (2004): *Balansekunstner. Betydningen av innvandrerbakgrunn i Norge*. Oslo: Pax forlag A/S
- Ritter, J. A , Kiernan-Stern, M., F. Vakalahi, H. F. (2009) *101 Careers in Social Work: A Career for an Extraordinary Life* . Springer Publishing Co Inc.
- Rønning, R. og Solheim, L. (1998) *Hjelp på egne premisser? Om brukermedvirkning i velferdssektoren*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Seim, S. og Slettebø, T.(red.) (2007) *Brukermmedvirkning i barnevernet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Slettebø, T. (2008) *Foreldres medbestemmelse i barnevernet. En studie av foreldres erfaringer med individuell og kollektiv medvirkning*. Doktoravhandling NTNU/ISH.
- Sommerfeldt, P. (2005) *Evidence-Based Social Work: Towards a New Professionalism?* Peter Lang Vorlag.
- Turner F. I. (1996) *Social work treatment : interlocking theoretical approaches*. New York: The Free press.
- Aamodt, I. (2006) Den nødvendige uroa: En utfordring til brukerbegrepets uutholdig lethhet. I Røysum, A. (red.) *Sosialt arbeid: Refleksjoner om kunnskap og praksis*. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sisionomer og vernepleiere, s. 99-112.
- Aamodt, L.G. (2006) Bruker og brukermmedvirkning: Uvanlige ord i en vanlig praksis? I Røysum, A. (red.) *Sosialt arbeid: Refleksjoner om kunnskap og praksis*. Oslo: Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sisionomer og vernepleiere, s. 85-98.
- Webb, S. 2001. Some considerations on the validity of evidence-based practice in social work. *British Journal of Social Work*, vol 31, pp 57-79

SARB3517 Sosialpolitikk, organisering og konsekvenser for sosialt arbeids praksis (15sp)

Emneansvarlig:

Førsteamanuensis Inger Marii Tronvoll, inger.tronvoll@svt.ntnu.no

Førsteamanuensis Ove Gustafsson, ove.gustafsson@hist.no

Pensumbøker

Andreassen, Tone Alm og Knut Fossestøl (red (2011): *Nav ved et veiskille. Organisasjonsendring som velferdsreform.* Oslo: Gyldendal akademisk

Argyris, Chris (2010): *Organizational traps: leadership, culture, organizational design.* New York: Oxford University Press (utvalgte kapitler)

Lipsky, Michael (1980): *Street-Level Bureaucracy. Dilemmas of the Individual in Public Services.* New York: Russel Sage Foundation

Kompendium

*Beresfors, Peter (2013) From «other» to involved: user involvement in research: an emerging paradigm, Nordic Social Work Research, 3:2, 139-148

<http://dx.doi.org/10.1080/2156857X.2013.835138>

* Brunsson. Nils: *A Revivalist Movement.*

Public Management in the Twenty –first Century. (Chapter 4) Universitetsforlaget 2013

*Caswell, Dorte og Aud Kirsten Innjord (2011): Inklusjonsorientert NAV-praksis? i: *Tidsskrift for velferdsforskning, nr. 1, s 38-50*

*Christensen, Tom, Amund Lie og Per Lægreid (2008): Beyond new public management: Agencification and regulatory reform in Norway I: *Financial Accountability &Management, 24(1), February 2008, 0267-4424* (16 sider)

*Christensen, Tom og Lægereid, Per: *Beyond NPM? Some Development Features.* The Ashgate research Companion to New Public Management. (Chapter 27) London Ashgate 2011

*Gjeitnes, Kirsti og Tronvoll, Inger Marii (2011): Refleksjonsgrupper i NAV. Perspektiver og metoder i refleksjon over teori og praksis. I: Askeland, Gurid Aga (red.): *Kritisk refleksjon i sosialt arbeid.* Oslo: Universitetsforlaget

*Klausen, Kurt Klaudi: *Public Administration, New PA, NPM, And NPG: What's in a Name?* Public Management in the Twenty –first Century. (Chapter 2) Universitetsforlaget 2013

*Nylehn, Børre (2002): Kan profesjonelle samarbeid? I: Nylehn, Børre og Anne Marie Stokken (red): *De profesjonelle.* Oslo: Universitetsforlaget

*Rolf Rønning (2011): New Public Management: Feil svar på et viktig spørsmål. I: Ulla Higdem (red): *Plan, region & politikk.* Oslo: Forlag 1 (S. 289-310)